

NORGES HØYESTERETT

Den 5. juni 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Tjomsland og Matheson i

HR-2013-01196-U, (sak nr. 2013/784), straffesak, anke over dom og kjennelse:

A (advokat Leif Strøm)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

DOM OG KJENNELSE :

- (1) Saken gjelder anke over straffutmålingen for overtredelser av straffeloven § 228 første ledd, samt avvisning av begjæring om ny behandling av sivile krav.
- (2) X tingrett avsa 11. september 2012 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 31.07.1970, dømmes for overtredelse av straffeloven § 219 første ledd til fengsel i 7 -syv- måneder. Fullbyrdelsen av 60-seksti-dager av straffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52-54 med en prøvetid på 2 - to - år. Varetekt kommer til fradrag med 1 - èn- dag.
 2. A dømmes til innen 2 - to - uker fra forkynnelse av denne dom å betale oppreisningserstatning til B med 40000-førtitusen-kroner.
 3. A dømmes til innen 2 - to - uker fra forkynnelse av denne dom å betale oppreisningserstatning til C med 40000-førtitusen-kroner.
 4. A dømmes til innen 2-to-uker å betale saksomkostninger med 3000-tretusen-kroner."
- (3) A anket tingrettens dom til Eidsivating lagmannsrett. Ved lagmannsrettens beslutning 19. november 2012 ble anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet henvist til ankeforhandling. Begjæringen om ny behandling av de sivile krav ble avvist, idet begjæringen ikke oppfylte formkravene i straffeprosessloven § 314 tredje ledd, og denne ikke hadde blitt rettet innen den fristen som lagmannsretten hadde fastsatt.
- (4) Eidsivating lagmannsrett avsa 20. mars 2013 dom med slik domsslutning:

"A, født 31.07.1970, dømmes for overtredelse av straffeloven § 228 første ledd (sju tilfeller) til fengsel i 60 - seksti - dager. I medhold av straffeloven §§ 52-54 utstår fullbyrdelsen av 45 - førtifem - dager med en prøvetid på 2 - to - år. Til fradrag i den ubetingede del går 1 - en - dag for

varetektsfengsel."

- (5) A har anket over lagmannsrettens dom og den tidligere avgjørelsen om avvisning av ny behandling av sivile krav. Til anken over straffutmålingen anføres det i korthet at straffen i sin helhet bør gjøres betinget, subsidiært at den ubetingede delen av straffen bør omgjøres til samfunnsstraff. Det gjøres videre gjeldende at det vil være klart urimelig om tingrettens erstatningsutmåling blir stående.
- (6) Det er nedlagt slik påstand:
- "1. A anses på mildeste måte.**
- 2. Avvisningen av ny behandling av oppreisningskravene oppheves."**
- (7) *Påtalemyndigheten* har godtatt lagmannsrettens dom, og anfører at det ikke er noe vesentlig misforhold mellom de straffbare handlinger og den utmålte straff.
- (8) Under ankeutvalgets behandling av anken oppstod det spørsmål om hel eller delvis opphevelse av lagmannsrettens dom uten ankeforhandling i medhold av straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a. Partene er gitt anledning til å uttale seg.
- (9) Partene er enige om at det er uklart om den overtredelsen av straffeloven § 228 første ledd som lagmannsretten har angitt at fant sted "høsten 2009", er foreldet. Begge parter har derfor anmodet Høyesteretts ankeutvalg om å oppheve lagmannsrettens dom for så vidt gjelder dette forholdet, og utmåle straff for de øvrige forhold.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* skal bemerke:
- (11) Mens A i tingretten ble dømt etter straffeloven § 219 for et fortsatt forhold, ble hun i lagmannsretten dømt for sju overtredelser av straffeloven § 228 første ledd. Det eldste av disse forholdene fant etter lagmannsrettens premisser sted "høsten 2009", uten nærmere tidfesting. Foreldelsesfristen for slike forbrytelser er 2 år, jf. straffeloven § 67 første ledd. Det er på det rene at foreldelsen først ble avbrutt ved at påtalemyndigheten fremsatte begjæring om dommeravhør 18. november 2011. Dersom overtredelsen ble begått før 18. november 2009, er forholdet derfor foreldet. Tidspunktet hører til bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og kan ikke prøves av Høyesterett.
- (12) Spørsmålet om foreldelse er ikke behandlet av lagmannsretten. Når lagmannsretten har pådømt forholdet fra høsten 2009 uten å sørge for at tidspunktet ble nærmere klarlagt, er dette etter utvalgets syn en saksbehandlingsfeil som kan ha virket inn på dommen, jf. straffeprosessloven § 294, jf. § 342 andre ledd nr. 3.
- (13) Utvalget finner det etter dette klart at lagmannsrettens dom med ankeforhandling bør oppheves for så vidt gjelder en overtredelse av straffeloven § 228 første ledd, begått høsten 2009, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (14) Straffeprosessloven § 323 tredje ledd gir ikke Høyesteretts ankeutvalg generell kompetanse til å sette ned straffen. Men når bestemmelsen åpner for delvis opphevelse, er det ansett å innebære at § 348 andre ledd første punktum kommer til anvendelse ved at det kan fastsettes "ny straff for de forhold hvor domfellelsen blir stående", under forutsetning av at ankeutvalget finner dette forsvarlig, jf. Rt. 2013 side 498 avsnitt 17.

- (15) Opphevelsen gjelder det mest alvorlige forholdet av de sju legemsfornærmelsene. Det ligger imidlertid noe tilbake i tiden. Domfellelsen blir stående for seks tilfeller av legemsfornærmelser, som – slik lagmannsretten bemerker – ikke i seg selv er særlig alvorlige, men hvor det er skjerpene at de er begått mot barn i et tillits- og avhengighetsforhold til voldsutøveren. Utvalget finner at straffen bør settes til fengsel i 30 dager, hvorav 16 dager gjøres betinget.
- (16) Så vidt utvalget forstår angripes også lagmannsrettens avgjørelse 19. november 2012 om å avvise begjæringen om ny behandling av oppreisningskravet. Anke på dette punkt er fremsatt vesentlig for sent. Utvalget finner ikke grunn til å gå inn på spørsmålet om forsinkelsen her kan legges den ankende part til last, idet det finnes klart at anken over lagmannsrettens avvisningsavgjørelse ikke kan føre frem.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Lagmannsrettens dom med ankeforhandling oppheves for så vidt gjelder en overtredelse av straffeloven § 228 første ledd, begått høsten 2009.
2. Straffen for de forhold hvor lagmannsrettens dom blir stående settes til fengsel i 30 – tretti – dager. I medhold av straffeloven §§ 52-54 utstår fullbyrdelsen av 16 – seksten – dager med en prøvetid på 2 – to – år. Til fradrag i den ubetingede del går 1 – en – dag for varetektsfengsel.
3. Anken over lagmannsrettens avgjørelse om å avvise begjæringen om ny behandling av oppreisningskravet forkastes.

Steinar Tjomsland
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Riktig utskrift: